

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра технологій виробництва та переробки сільськогосподарської продукції
імені академіка В.Г. Пелиха

ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

ГОРИЗОНТИ РОЗВИТКУ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА
ТА ПЕРЕРОБКИ В УКРАЇНІ

ДО ДНЯ ПАМ'ЯТІ ДОКТОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК,
ПРОФЕСОРА, АКАДЕМІКА
ПЕЛИХА ВІКТОРА ГРИГОРОВИЧА

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

*Кропивницький
21 березня 2024*





МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет біолого-технологічний



Кафедра технологій виробництва та переробки сільськогосподарської продукції
імені академіка В.Г. Пелиха

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«ГОРИЗОНТИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО
ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ В УКРАЇНІ»
ДО ДНЯ ПАМ'ЯТІ ДОКТОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК,
ПРОФЕСОРА, АКАДЕМІКА ПЕЛИХА ВІКТОРА ГРИГОРОВИЧА
21 березня 2024 року

Матеріали конференції

Кропивницький, 2024

Левченко М.В., кандидат с.-г. наук, доцент
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Херсон

ПЕРЕДУМОВИ ОТРИМАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО М'ЯСА ЯЛОВИЧИНИ

За останнє десятиріччя в Україні зростає попит на органічну м'ясну продукцію, вироблену натуральним способом. Традиційне сільське господарство та виробництво харчової промисловості не гарантують відповідної безпеки чи якості м'ясних продуктів. Попит на органічну, високоякісну продукцію, зростає через усвідомлення її цінності для здоров'я людини. Усі технологічні процеси виробництва м'ясної продукції та її якість регламентуються [1].

Основні принципи органічного ведення господарства, визначені організацією ІФОАМ полягають в наступному:[2] *принцип екологічності*, коли органічне сільське господарство існує на базі екологічних систем і циклів, працюючи, співіснуючи, підтримуючи їх; *принцип здоров'я*, коли органічне сільське господарство підтримує і покращує здоров'я ґрунту, рослин, тварин, людини і планети як єдиного та неподільного цілого; *принцип турботи*, коли управління органічним сільським господарством має бути відповідальним задля захисту здоров'я і благополуччя нинішніх та майбутніх поколінь, навколишнього середовища; *принципи справедливості*, коли органічне сільське господарство будується на принципах гарантування справедливості з урахуванням загального стану навколишнього середовища та можливостей.

Поняття «екологічна продукція» характеризує продукцію, яка виготовлена із натуральної яловичини, з дотриманням встановлених санітарно-гігієнічних вимог екологічності. Така продукція виготовляється за класичною технологією, що мінімізує прояв негативних властивостей продукту. Екологічну яловичину виготовляють без застосування інтенсивних технологій (хімічної, генної інженерії, тощо). На всіх етапах виробничого ланцюга (виробництво, переробка, зберігання, транспортування, реалізація) важливо максимально зберігати природні споживчі

властивості через мінімізацією хімічних, фізичних, біологічних, чинників впливу на вихідну сировину чи готову продукцію [3].

Для виробництва екологічно чистої яловичини використовують молодняк ВРХ, отриманий від клінічно здорових тварин, та які народилися і вирости на екологічно чистій території. Така худоба обов'язково отримують органічно чисті корми та воду. Кожну тварину ідентифікують та реєструють в установленому порядку за методом біркування за єдиним зразком, які закріплюють на кожне вухо через 7...9 днів після народження та не знімають протягом всього виробничого циклу [3, 4].

Органічне вирощування передбачає відмову від стійлового утримання худоби протягом року, обов'язковий їх вигул і випасання. Утримання в стійловий період гарантує свободу руху до зон вільного вигулу. Для годівлі використовуються корми, які не містять шкідливих, отруйних речовин. Годівлю худоби для виробництва екологічно чистої яловичини проводять вволю. При цьому використовують корми, отримані в результаті екологічного господарювання, чи (або) з природних інгредієнтів. Забороняється використовувати в годівлі худоби антибіотики, кокцидіостатики, гормони чи інші фармакологічні препарати, які можуть стимулювати ріст або лактацію. Молодняк вигодовують натуральним свіжоздоєним коров'ячим молоком.

З народження дають достатню кількість води, найчастіше кип'яченої. Потребу молодняку різного віку в поживних речовинах визначають за приростами живої маси, стадією росту і розвитку, середньодобовими приростами, типом будови та віком досягнення такої живої маси під час забою, за якої в туші буде рівномірний відсоток жиру і білка [1, 2].

Уся худоба повинна мати вільний доступ до кормів з інтервалами, які відповідають їх фізіологічним потребам. Важливо забезпечити вільний доступ до води. Для дорослої худоби температура води під час напування має бути 10...15°C, а для тільних корів - 12...16°C. Температура води для напування новонародженого молодняку не повинна бути нижчою 35 °C. Тривале напування худоби теплою водою викликає ослаблення організму, зниження стійкості до захворювань,

послаблює перистальтику травного каналу. Напування дуже холодною водою викликає переохолодження, збільшуються витрати енергії на обігрів тіла, а у вагітних корі можуть виникати аборти чи дострокові пологи (викидні).

Використання в годівлі антибіотиків чи інших лікарських засобів проводять під строгим зооветеринарним контролем. Лікарські препарати для профілактики хвороб під час виробництва екологічно чистої яловичини, не повинні порушувати вимог ветеринарного законодавства [3].

Потрібно зводити до мінімуму страждання тварин, застосовуючи анестезію чи аналгезію. Фізична кастрація може проводитися тільки для підвищення якості продукції. Заборонено використовувати такі технологічні прийоми виробництва, які можуть вводити в оману споживачів. Виробник яловичини повинен надавати на етикетці або рекламі повну, правдиву інформацію для населення щодо рівня чистоти продукту [4].

Література

1. Угнівенко А.М., Петренко С.М., Носевич Д.К., Токар Ю.І. Наукові основи розвитку м'ясного скотарства в Україні. К.: КОМПРІНТ, 2016. 330 с.
2. Торохтій О. Як не заплутатися між «Біо», «Органік» та «Еко». Еко-інформ. *Еко-інформ. «Природа і суспільство»*, 2019. Вип. 40.
3. Угнівенко А.М., Кос Н.В. Виробництво екологічно безпечної яловичини: підручник. К.: ЦП Компринт, 2018. 160 с.
4. Екологічно чиста (біо-) яловичина. Швейцарсько-український проект *Agricultural War Damages, Losses, and Needs*, 2023. Review Issue 3